

Islamic Republic of Afghanistan
Joint Electoral Management Body Secretariat

JEMBS

سوابق معلوماتی
انتخابات ولسی جرگه و شوراهاى ولايتی ۱۳۸۴

دفتر مشترک تنظیم انتخابات نخست طی فرمان (شماره ۴۰- ۴ اسد ۱۳۸۲) ریاست دولت تاسیس گردید. دفتر مذکور متشکل است از (۹) نفر کمشنران افغانی کمیسیون مستقل انتخابات که توسط رئیس جمهور حامد کرزی و چهار نفر کمشنر بین المللی که توسط ژان آرنولد نماینده خاص سر منشی ملل متحد تعیین گردیده اند.

دارالانشای دفتر مشترک تنظیم انتخابات شعبه اجراییوی دفتر مشترک تنظیم انتخابات بوده که مسؤولیت اجرای عملیات انتخاباتی را به عهده دارد. دارالانشا توسط امر اجراییوی انتخابات سرپرستی شده که موصوف در عین حال عضو غیر رای دهنده دفتر مشترک تنظیم انتخابات نیز میباشد. کارمندان محوری دارالانشای دفتر مشترک تنظیم انتخابات مرکب از 6000 تن کارمند افغانی، ۴۲۵ تن کارمند بین المللی میباشد که در هشت دفتر حوزوی و ۳۴ دفتر ولایتی فعالیت دارند.

دفتر مشترک تنظیم انتخابات و دارالانشای دفتر مشترک تنظیم انتخابات در دفتر مرکزی انتخابات در کابل در مسیر سرک جلال آباد موقعیت دارد.

دفتر مشترک تنظیم انتخابات مصمم است تا انتخابات ولسی جرگه و انتخابات شورا های ولایتی در ۲۷ سنبله ۱۳۸۴ (۱۸ سپتامبر ۲۰۰۵) برگزار گردد. این انتخابات بر اساس مؤفقیت انتخابات ۱۳۸۳ ریاست جمهوری بناء یافته، و طوریکه در موافقتنامه بن در قوس ۱۳۸۰ (دسامبر ۲۰۰۱) پیشبینی گردیده بود، گام حیاتی دیگریست که در جهت تاسیس یک حکومت کاملاً منتخب در افغانستان برداشته میشود.

نهاد هایی که باید انتخاب شوند

۲۴۹ تن اعضای ولسی جرگه یا مجلس عوام شورای ملی (مجلس مردم) مستقیماً توسط آرای مردم تعیین میگردند. هر ولایت افغانستان نماینده گی از یک حوزه انتخاباتی ولسی جرگه نموده و اقل دو عضو ولسی جرگه را انتخاب مینماید. تعداد دقیق نماینده گان از هر ولایت بر مبنای نفوس آن ولایت استوار میباشد. ارقام نفوس توسط اداره احصاییه مرکزی برای دفتر مشترک تنظیم انتخابات تهیه گردیده بود. توزیع کرسی ها توسط دفتر مشترک تنظیم انتخابات که مطابق به این ارقام نفوس تعیین گردیده بر اساس فورمولی صورت گرفت که در قانون انتخابات سال 1384 وضع گردیده است.

در هریک از شوراهاى ولایتی بر مبنای نفوس آن ولایت بین نه الی 29 عضو جهت خدمت درین شوراها انتخاب میگردند. وقتیکه شورا های ولایتی انتخاب شد، بعداً هریک از این شورا ها یکن از اعضای خود را برای مشرانو جرگه یا مجلس علیای شورای ملی (مجلس

اعیان) انتخاب مینمایند. براساس قانون اساسی ۳۴ نماینده دیگر مشرانو جرگه به طور غیر مستقیم توسط شورا های ولسوالی ها و ۳۴ نماینده آن توسط رئیس جمهور انتصاب میگردد که مجموعاً ۱۰۲ عضو مشرانو جرگه را تشکیل میدهند.

انتخابات شورا های ولسوالی ها در ابتدا قرار بود تا همزمان با انتخابات ولسی جرگه و انتخابات شوراهای ولایتی صورت گیرد؛ ولی به هر حال برگزاری انتخابات شوراهای ولسوالی ها در چوکات زمانی ماه سنبله ۱۳۸۴ (سپتامبر ۲۰۰۵) ممکن نیست زیرا تعداد ولسوالی ها، مرزها و تعداد نفوس شان تاکنون معین نگردیده است. بنابراین انتخابات شورا های ولسوالی ها به تعویق افتاد. شورای ملی بعد از اینکه تشکیل گردید توسط رئیس جمهور توظیف میگردد تا موضوع ولسوالی ها را حل نماید.

در نتیجه، شورا های ولسوالی ها قادر نخواهند بود تا نماینده گان شان را برای مشرانو جرگه انتخاب نمایند. برای اینکه توازن میان نماینده گان انتخاب شده غیر مستقیم و نماینده گان انتصاب شده توسط رئیس جمهور حفظ شود، چنین پیشبینی شده است که رئیس جمهور تنها مناصفۀ نماینده گان خویش را که ۱۷ نفر میباشد برای مشرانو جرگه انتصاب خواهد نمود؛ از اینرو الی تدویر انتخابات شورا های ولسوالی ها، مشرانو جرگه دارای ۵۱ عضو خواهد بود.

به اساس قانون انتخابات برای انتخاب اعضای ولسی جرگه و شورا های ولایتی از سیستم انتخاباتی رای واحد غیر قابل انتقال استفاده بعمل میآید. در این سیستم انتخاباتی، هر رای دهنده صرف یک رای برای یک کاندید از لست کاندیدان را در ورق رای یک حوزه انتخاباتی میدهد. کاندیدانی که بیشترین آراء را بدست میآورند برای کسب عضویت در ولسی جرگه یا شورای ولایتی انتخاب میشوند.

قانون اساسی و قانون انتخابات حاوی احکامی است که شمولیت زنان را در ولسی جرگه و شورا های ولایتی تضمین مینماید. اقل ۶۸ زن برای ولسی جرگه و دو زن برای هر شورای ولایتی انتخاب میشود. به هر حال این نکته مهم است تا به خاطر سپرده شود که اگر از کاندیدان انات در یک حوزه انتخاباتی حمایت بیشتر بعمل آید، تعداد بیشترشان میتوانند به این نهاد ها انتخاب شوند.

دارالانشای دفتر مشترک تنظیم انتخابات یک طرح عملیاتی را منحصیث برنامه کاری برای برگزاری انتخابات سال ۱۳۸۴ ترتیب و به موسسات مسؤل ارائه داده است. متون ذیل شرحی از طرح این عملیات میباشد. در نظر باید داشت که بعضی از مسایل متحول و تغییر پذیر باقی میمانند که باید توسط دفتر مشترک تنظیم انتخابات فیصله شود.

مرحله 1: نامزدی کاندید

اولین امر مهم که دارالانشای دفتر مشترک تنظیم انتخابات منحصیث بخش از آماده گی ها برای انتخابات ۱۳۸۴ روی دست گرفت، عبارت از وصول و طی مراحل نامزدی کاندیدان بود. برای هر کاندید لازم بود تا اوراق نامزدی خویش را شخصاً به شعبه نامزدی کاندیدان دارالانشای دفتر مشترک تنظیم انتخابات در همان ولایتی که میخواست کاندید شود، تسلیم دهد. یک قطعه عکس دیجیتالی کاندید جهت استفاده از آن در ورقه رای دهی گرفته شده و کاپی الکترونیکی آن برای استفاده در مبارزات انتخاباتی آنها برایشان داده شد. همچنان از کاندیدان انتظار میرفت تا لست اشخاص ثبت نام شده بی را که از کاندید شدن شان حمایت میکنند تسلیم دهند؛ و اظهار نامه ای را امضا نمایند که در آن از مطابقت معیارات واجد شرایط بودن آنها

(طوری‌که در قانون اساسی و قانون انتخابات بیان گردیده است)، و همچنان پابندی به اصول رفتار کاندیدان تصدیق و تعهد شده باشد.

با وجود موانع و چالش‌های متعدد به شمول یک تقسیم اوقات نهایت فشار آور انتخاباتی، مشکلات در زمینه ارتباطات و تکنالوژی، محدودیت‌های کمپاین ارتباطات عامه، مسایل حقوقی و طرزعملی و حوادث غیر مترقبه امنیتی، دفتر مشترک تنظیم انتخابات و دارالانشای آن، پروسه نامزدی کاندیدان را در کلیه ولایات طوری تنظیم و تسهیل بخشیدند که میتوان آن را یک پروسه موفقیت بار نامزدی کاندیدان خواند. در تاریخ ۵ جوزا حین ختم نامزدی کاندیدان مجموعاً به تعداد 6,103 تن مرد وزن افغان اوراق نامزدی شان را جهت کاندید شدن در انتخابات ولسی جرگه و شورا‌های ولایتی درج نموده بودند. از مجموع 34 ولایت فقط در سه ولایت ننگرهار، زابل و ارزگان کاندیدان اناث به تعداد کافی خود را در شورای ولایتی نامزد نکردند.

دفتر مشترک تنظیم انتخابات، لست ابتدایی کاندیدان را منتشر نمود تا زمینه اعتراضات در مقابل کاندیدانی که فکر میشود واجد شرایط و اوصاف لازم برای کاندید شدن در انتخابات نیستند فراهم شود. کمیسیون شکایات انتخاباتی با ظرفیت دریافت شکایات از تمام 34 ولایت افغانستان مطابق قانون انتخابات ایجاد گردیده تا این اعتراضات را طی مراحل کند، به کاندیدان رد شدن یا سلب صلاحیت شدن از کاندیدی شان را اطلاع دهد و به آنها وقت اختصاص دهد تا قبل از نشر لست نهایی کاندیدان به تاریخ 21 سرطان، به اعتراضات پاسخ ارائه نمایند.

دارالانشای مشترک کمیسیون جمع آوری سلاح و ملکی سازی نیز کمیسیون شکایات انتخاباتی را در مورد اینکه کاندیدان کاملاً معیارات جمع آوری سلاح را برآورده ساخته و تمام روابط شان را با نیروهای نظامی غیر رسمی و گروه‌های مسلح قطع نموده اند یا خیر، معلومات و مشوره داد. مطابق پیشنهاد کمیسیون شکایات انتخاباتی، دفتر مشترک تنظیم انتخابات لست نهایی کاندیدان را تصدیق نمود که از آن میان 11 نامزد از لحاظ فرماندهی به نیروهای نظامی غیر رسمی یا گروه‌های مسلح و یا داشتن ارتباط به آنها، یک نفر بخاطر عدم استعفا از اداره مربوطه دولتی، و پنج نفر دیگر جهت نداشتن امضای کافی مدار اعتبار برای حمایت نامزدی شان از لست اخراج گردیدند. در پایان دوره نامزدی و بعد از آنکه برای تمام کاندیدان فرصت انصراف داده شد، تعداد 5,800 کاندید باقی ماند. مجموعاً، 2,775 نفر خود را بحیث کاندیدان ولسی جرگه نامزد نمودند که رقم مذکور شامل 328 زن و 68 تن کوچیها بشمول 7 زن کوچی میباشد. در مجموع 3,025 تن از افغانها بشمول 247 زن خود را در شورا‌های ولایتی کاندید نمودند.

مرحله 2: دوره تجدید ثبت نام رای دهندگان

پروسه ثبت نام فراگیر برای رای دهنده گان قبل از برگزاری انتخابات ریاست جمهوری ۱۳۸۳ اجرا شد که در آن تقریباً ۱۱ میلیون افغان جهت رای دهی ثبت نام کردند. علی‌رغم راه اندازی ثبت نام وسیع، ضرورت آن وجود داشت تا قبل از انتخابات ولسی جرگه و شورا‌های ولایتی، محلات ثبت نام مجدداً گشایش یابند. تا فرصت برای تعدادی از گروه‌های مختلف جهت ثبت نام مهیا گردد مانند آنانیکه به سن ۱۸ سالگی رسیده اند، یا بعد از ثبت نام سال گذشته عودت نموده اند، یا در ثبت نام قبلی شرکت نکرده بودند، (خصوصاً زنان در بعضی مناطق) یا کارت ثبت نام شان مفقود گردیده است و یا افراد ساکن در مناطقی که از سهولت‌های کافی ثبت نام بر خوردار نبوده اند.

علاوه بر این، به رای دهندگان مجال آن داده شد تا معلومات درج شده در کارت ثبت نام شان را در صورتیکه دارای صحت نبوده تغییر دهند، مخصوصاً اگر اسم ولایت درج شده در کارت شان از ولایتی که اکنون در آن زندگی می نمایند متفاوت بوده باشد، زیرا این مسئله تعیین کننده حوزه انتخاباتی آنها است که میتوانند بعداً در آن رای دهند.

این دوره تجدید ثبت نام رای دهندگان به مدت یک ماه از 4 سرطان الی 30 سرطان ادامه یافت. در حمایت از این روند دارالانشای دفتر مشترک تنظیم انتخابات فعالیتهای را در پیش گرفت: ارزیابی همه جانبه و گزینش محلات ثبت نام رای دهندگان همراه با استخدام 6,000 کارمند ثبت نام که طی این دوره آموزش یافته و تحت نظارت بوده اند به پایه اكمال رسید. کمپاین وسیع و جامع ارتباط عامه راه اندازی گردیده و یک برنامه مفصل امنیتی انکشاف یافته و به معرض اجرا گذاشته شد. تقریباً تمام محلات ثبت نام در وقت معینه غرض عرضه خدمات ثبت نام گشایش یافتند و همه مواد ثبت نام توزیع گردید که اکنون برای درج معلومات در کابل برگردانده شده اند.

با گزارش تعداد محدود مشکلات طرزالعملی این روند بدون کدام مانعی ادامه یافت. مجموعاً 1052 محل ثبت نام که حد اقل در مدت زمان از دوره تعیین شده فعالیت داشتند، در تمام کشور باز گردید؛ سه محل ثبت نام در سراسر پروسه از حیث مشکلات امنیتی و سیاسی نتوانستند بکار آغاز نمایند. برخی از واقعات امنیتی فعالیتهای تعدادی از محلات را برای مدت کوتاه متوقف ساخت، لیکن نظم بزودی دوباره برقرار گردید و هیچ گونه انقطاع قابل ملاحظه بی بوقوع نیبوست.

حدود 1.7 میلیون افغان جهت اخذ کارت جدید و یا تصحیح کارتهای موجوده شان به محلات ثبت نام مراجعه نمودند. از مجموع تعداد ثبت نام شدگان جدید 56% آنرا مردان و 44% باقیمانده را زنان تشکیل میدهد. و همچنین کوچیها 8% کل ثبت نام شده گان احتوا مینمایند. فیصدی زنان کل کشور که امسال ثبت نام نموده اند بیشتر از فیصدی شان در سال گذشته میباشد و تعداد زنانیکه در مناطق بیشتر سنتی افغانستان، مخصوصاً در جنوب و جنوب شرق، ثبت نام کرده اند بطور چشم گیر بالا رفته است.

نود فیصد ثبت نام شده ها کسانی بودند که برای نخستین بار ثبت نام کردند و فیصدی ثبت نام رای دهندگان را در افغانستان به میزان 13.9% بالا برد. نه فیصد ثبت نام شدگان کسانی بودند که کارتهای شان مفقود گردیده و یک فیصد آنها معلومات مندرج در کارتهای ثبت نام شان را تصحیح نموده اند.

مرحله 3: روز انتخابات

تمام افغان هایی که سن شان بالاتر از ۱۸ سال بوده و دارای کارت ثبت نام رای دهی باشند؛ میتوانند که در روز انتخابات رای بدهند. رای دهندگان در هر مرکز رای گیری ولایتی که در آن ساکن و نام همان ولایت در کارتهای ثبت نام شان درج شده است میتوانند رای دهند. رنگ پاک نشدنی که برای نشانی کردن انگشت رای دهندگان استفاده میشود از رای دهی چند مرتبه بی جلو گیری میکند.

پروسه انتخابات که شامل رای دهی بوده اما تنها منحصر به آن نمیباشد، کلاً به روی نمایندگان نهاد های سیاسی، رسانه های خبری، و مشاهدین مستقل ملی و بین المللی انتخابات باز خواهد

از ماه می سال 2005 میلادی به تعداد مجموعی بیش از 17 میلیون مواد چاپ شده شامل پوسترها، اوراق معلوماتی، جزوه و برچسپ علاوه بر یک میلیون نمونه اوراق رای و 200,000 اوراق تمثیلی رای گیری توزیع گردیده اند. اکنون 57 تخته اعلانات که موج دوم پیامهای معلوماتی را در مورد رای گیری نشان میدهند در سراسر کشور نصب گردیده اند. سی و دو اعلان عامه تهیه و مندرجات انتخابات با تنوع زیاد پروگرامها و تدارکات موجود بشمول چهار درامه هفتگی، مباحثه میزگرد و پروگرام روزانه بنام "انتخابات و سوالات شما" برای نشر از رادیو تدارک دیده شده است. همچنان، برای بخش نشرات سه فلم مربوط به انتخابات تهیه گردیده بود که در سراسر کشور نشر میگردد. شش اعلان تلویزیونی در دوره تجدید ثبت نام رای دهندگان نشر گردید و سه پارچه دیگر تلویزیونی و یک پروگرام کارتونی برای دوره رای گیری تهیه گردید. پارچه های کارتونی دیگری جهت دوره شمارش آراء تهیه خواهد شد. برای نشر پیامهای انتخاباتی تیمهای سیار رادیو، تئاتر، سینما در تمام ولایات در گردش اند. سرانجام، یک مرکز معلوماتی رای دهندگان با تلفن رایگان برای ارائه پاسخ به سوالات مردم در مورد انتخابات تأسیس گردید. فعلاً در هر روز بطور اوسط تقریباً 3,000 نفر با مرکز متذکره در تماس بوده و تاکنون به بیش از 86,500 سوال توسط آپریتران آموزش دیده افغان پاسخ گفته شده است.

کمسیون رسانه بی انتخابات

دارالانشای دفتر مشترک تنظیم انتخابات به کمسیون رسانه بی انتخابات کمک نموده است؛ این کمسیون بمنظور نظارت بر پوشش نشراتی رسانه ها در پروسه انتخابات و حصول اطمینان از اینکه تمام نشرات رسانه ها مطابق قانون و اصول رفتار پوشش نشراتی انتخابات عمل نمایند، تأسیس گردیده است. یک بخش نظارت بر رسانه ها که در تمام مناطق حضور دارد رسانه های داخلی را برای ارائه به کمسیون تحلیل مینماید. کمسیون رسانه ها علاوه بر وظیفه اش که منحصراً مجری اولیه اصول رفتار رسانه های جمعی است یک پروگرام اعلانات تمویل شده را که برای حصول اطمینان از دسترسی مساویانه کاندیدان به نشرات رسانه ها در دوره مبارزات انتخاباتی میباشد به معرض اجرا قرار میدهد. تا روز انتخابات که یک هفته باقی است بیش از 2,800 کاندید پیامهای تبلیغاتی خویش را از طریق این پروگرام به نشر رسانده اند.

مرحله 4: شمارش آراء و پروسه بعد از انتخابات

بعد از انتخابات، اوراق رای دهی در مراکز شمارش آراء، جمع آوری و طی مراحل میگردد. در صورت مساعدت شرایط امنیتی، به استثنای ولایات کنر و نورستان، این مراکز در سطح ولایات تعیین محل گردیده اند. این بدان معنی است که اوراق رای در مراکز همان ولایاتی که در آن رای داده شده است شمارش خواهد شد. این امر باعث میشود تا کاندیدان به سادگی شمارش آرای شان را عملاً مشاهده نمایند و هم از طرفی شفافیت پروسه انتخابات را نیز از دیدار می بخشد.

شمارش آراء تخمیناً دو الی سه هفته طول خواهد کشید. در دوران این مدت، کمسیون شکایات انتخاباتی به تمام شکایات و اعتراضاتی که در مورد اجرای پروسه انتخابات به آنها سپرده شده است، رسیدگی مینماید. صرف بعد از رسیدگی به شکایات و تکمیل شمارش آراء، نتیجه اعلان شده میتواند.

بعد از اینکه نتیجه انتخابات اعلان میشود، شورا های ولایتی فرا خوانده شده و میتوانند به کارآغاز کنند. یکی از نخستین وظایف شوراهای ولایتی، انتخاب نماینده از بین اعضای شان برای مشرانو جرگه میباشد.

به تعقیب انتخاب نمایندگان شورا های ولایتی، کلیه اعضای هر دو مجلس بالای وظیفه حاضر و میتواند تدویر اجلاس نمایند.

یک گروپ ستراتژی زمان بعد از انتخابات از طرف کمیسیون مستقل انتخابات و یوناما جهت انکشاف یک ستراتژی جامع زمان بعد از انتخابات برای نهاد انتخابات افغانستان و پروسه یی که این نهاد مسؤل آن میباشد تشکیل گردیده است. گروپ مذکور تمام مساعدت های انجام شده توسط جوانب علاقمند و همکاران ذیربط را جهت انکشاف ستراتژی و نیز مساعی ابتدایی برای تطبیق این ستراتژی را هماهنگ میسازد. این امر تمام جوانب این ستراتژی را احتوا میکند که شامل چوکات سیاسی و حقوقی، ساختار فیزیکی، اداره بعد از انتخابات، نگهداری و ارتقای ظرفیت کارکنان، اشتراک تمویل کنندگان و شرکای همکار، طرح عملیاتی و بودجه میباشد. گزارش اولیه گروپ انتشار یافته و در صفحه انترنیتی دفتر مشترک تنظیم انتخابات موجود است. مباحثات مکرر میزگرد با تمام جوانب ذیربط در مورد آماده ساختن گزارش نهایی و برنامه اجرایی که موعود انتشار شان در ماه سپتامبر میباشد برگزار میگردد.

www.jemb.org

برای معلومات مزید با شیللا فرومن به این آدرس تماس بگیریید: sheilaf@unops.org.af